

Nota ta' spjegazzjoni li takkumpanja l-proposta għar-reviżjoni tal-Linji Gwida dwar l-ghajjnuna mill-Istat għall-harsien tal-ambjent u l-enerġija 2014–2020¹

Il-Kummissjoni qed tippubblika għal konsultazzjoni proposta għar-reviżjoni tal-Linji Gwida dwar l-ghajjnuna mill-Istat għall-harsien tal-ambjent u l-enerġija 2014-2020 (“EEAG”). Iċ-ċittadini u l-partijiet ikkonċernati huma mistiedna jagħtu l-fehmiet tagħhom dwar din il-proposta u dwar kif il-Linji Gwida riveduti jikkontribwixxu biex jintlaħqu l-oġġettivi tal-Patt Ekoloġiku tal-UE tan-newtralità karbonika, l-effiċjenza fl-enerġija u fir-riżorsi u ċ-ċirkolarità, it-tnaqqis tat-tniġġis, u l-bijodiversità b'mod kosteffettiv filwaqt li jillimitaw id-distorsjonijiet possibbli tal-kompetizzjoni. Din il-konsultazzjoni pubblika se ddum tmien ġimgħat. Barra minn hekk, kif diġà ttabbar fil-Valutazzjoni tal-Impatt tal-Bidu, se ssir laqgħa mal-Istati Membri biex jingabar ir-rispons tagħhom dwar l-abbozz ta' Linji Gwida proposti għall-konsultazzjoni. L-informazzjoni miġbura permezz ta' din il-konsultazzjoni pubblika se tikkontribwixxi għall-Valutazzjoni tal-Impatt li fuqha se tkun ibbażata r-reviżjoni.

F'Novembru 2020, il-Kummissjoni ppubblikat Valutazzjoni tal-Impatt tal-Bidu biex tinforma liċ-ċittadini u lill-partijiet ikkonċernati dwar l-inizjattiva għar-reviżjoni tal-EEAG u nediet Konsultazzjoni Pubblika Miftuħa fuq il-bażi ta' kwestjonarju biex tiġbor ir-rispons mingħand il-partijiet ikkonċernati biex jikkontribwixxu għar-reviżjoni. Fl-istess ħin, id-DĠ Kompetizzjoni nieda sejha għal kontribuzzjonijiet madwar l-Ewropa kollha għal dibattitu dwar kif il-politika tal-kompetizzjoni tal-UE tista' tappoġġa bl-aħjar mod il-Patt Ekoloġiku. Din kienet segwita minn konferenza ospitata mill-Viċi President Eżekuttiv Margrethe Vestager fl-4 ta' Frar 2021, li laqqgħet flimkien il-perspettivi differenti dwar dan is-suġġett importanti, li wkoll ikkontribwiet għal din ir-reviżjoni.

L-għan ta' din in-nota huwa li tiċċara l-oġġettiv u l-kamp ta' applikazzjoni tal-proposta għal din ir-reviżjoni. Din in-nota takkumpanja l-konsultazzjoni pubblika dwar il-Linji Gwida proposti dwar l-ghajjnuna mill-Istat għall-klima, għall-protezzjoni ambjentali u għall-enerġija 2022 (“CEEAG”).

1. Kuntest

Il-Kummissjoni qieghdet il-Patt Ekoloġiku Ewropew fil-quċcata tal-prijoritajiet tagħha, bl-għan li l-UE tittrasforma ruħha f'soċjetà ġusta u prospera b'ekonomija moderna, effiċjenti fir-riżorsi u kompetittiva. L-ambizzjonijiet klimatiċi tal-Kummissjoni ssahhew fl-2019 bil-Komunikazzjoni dwar il-Patt Ekoloġiku Ewropew², li tistabbilixxi oġġettiv ta' emissjonijiet żero netti tal-gassijiet serra fl-2050. Sabiex tqieghed lill-UE fit-triq responsabbli lejn in-newtralità klimatika sal-2050, il-Kummissjoni pproponiet ukoll li taqta' l-emissjonijiet ta' gassijiet serra b'mill-inqas 55 % sal-2030³. Dawn il-miri ambizzjużi ġew minnuxa fit-test propost tal-Liġi dwar il-Klima.

It-twettiq tal-oġġettivi tan-newtralità karbonika, l-effiċjenza fl-enerġija u fir-riżorsi u ċ-ċirkolarità, it-tnaqqis tat-tniġġis, il-bijodiversità u l-akkumpanjament tat-tranżizzjoni lejn ekonomija ekoloġika se jkun jehtieg sforzi sinifikanti u appoġġ immirat. Biex tintlaħaq l-ambizzjoni stabbilita mill-Patt Ekoloġiku, se jkun hemm bżonn ta' investiment sinifikanti, inkluż aktar investiment fl-enerġija

¹ ĠU C 200, 28.6.2014, p. 1–55

² Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u lill-Kumitat tar-Reġjuni, Il-Patt Ekoloġiku Ewropew, 11 ta' Diċembru 2019, COM(2019) 640 final.

³ Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u lill-Kumitat tar-Reġjuni - It-tiżni tal-ambizzjoni klimatika tal-Ewropa għall-2030 Ninvestu f'futur newtrali għall-klima għall-benefiċċju tal-popli tagħna, 17 ta' Settembru 2020, COM(2020) 562 final.

rinnovabbli. Il-Kummissjoni stmat li biex jinkisbu l-miri l-godda akbar għall-klima u l-enerġija għall-2030 se jkunu jehtieġu EUR 350 biljun ta' investiment annwali addizzjonali. Il-kobor ta' din l-isfida għall-investiment tehtieġ il-mobilizzazzjoni kemm tas-settur privat kif ukoll tal-fondi pubbliċi b'mod kosteffettiv. Dan se jaffettwa s-setturi kollha u għaldaqstant l-ekonomija kollha kemm hi.

Ir-regoli dwar l-għajjnuna mill-Istat se jkollhom rwol importanti biex jippermettu l-kisba tal-oġġettivi tal-Patt Ekoloġiku Ewropew u tal-Mekkaniżmu għal Tranzizzjoni Ġusta. Il-Komunikazzjoni dwar il-Patt Ekoloġiku Ewropew speċifikament tghid li jenhtieġ li r-regoli dwar l-għajjnuna mill-Istat jiġu riveduti biex jirriflettu dawn l-oġġettivi ta' politika, biex jappoġġaw tranżizzjoni kosteffettiva lejn in-newtralità klimatika, u biex jiffaċilitaw it-tneħħija gradwali tas-sussidji għall-karburanti fossili, b'mod partikolari dawk li l-aktar iniġġsu, filwaqt li fl-istess hin jiżguraw kondizzjonijiet ekwivalenti ta' kompetizzjoni fis-suq intern.

L-EEAG ta' bhalissa, li jmorru lura għall-2014, se jiskadu fil-31 ta' Diċembru 2021. Il-mira għalhekk hija li l-linji gwida l-godda jidhlu fis-seħh fil-bidu tal-2022.

Fl-2019, il-Kummissjoni wettqet kontroll tal-idoneità fuq il-pakkett ta' modernizzazzjoni tal-għajjnuna mill-Istat, li ġie ppubblikat fit-30 ta' Ottubru 2020⁴.

Ir-riżultati wrew li l-EEAG u r-regoli tar-Regolament għall-Eżenzjoni Ġenerali Shiha (GBER, General Block Exemption Regulation) rigward il-harsien tal-ambjent u l-enerġija ġeneralment in-nexxielhom jappoġġaw il-miri klimatiċi iżda li ċerti aspetti kellhom jiġu ssimplifikati u mmodernizzati b'mod li jimminimizza d-distorsjoni għall-kummerċ u l-kompetizzjoni. Barra minn hekk, il-Patt Ekoloġiku Ewropew jehtieġ rieżami usa' u aktar profond tal-EEAG biex ikun jista' jilqa' l-isfida tal-Patt Ekoloġiku.

Ir-reviżjoni tal-Linji Gwida tiddependi fuq l-evalwazzjoni u fuq diversi sorsi ta' evidenza u *data*, inkluża l-prattika tal-każijiet, studju estern u kontribut mill-partijiet ikkonċernati. Il-Kummissjoni gābret il-fehmiet permezz ta' konsultazzjoni pubblika miftuħa li saret fl-2020. Din se tiġi ssupplimentata bir-rispons li jasal mill-konsultazzjoni pubblika preżenti.

Fl-istess hin, il-GBER ukoll għaddej minn reviżjoni parzjali tad-dispożizzjonijiet rilevanti li jikkomplementaw dawk li ġew stabbiliti fil-Linji Gwida. Hija mistennija li ssir konsultazzjoni pubblika dwar il-proposta għal dawn id-dispożizzjonijiet riveduti fis-sajf tal-2021.

2. Il-hsieb wara r-reviżjoni

Iż-żewġ elementi ewlenin tar-reviżjoni huma:

- tkabbir tal-kamp ta' applikazzjoni tal-Linji Gwida għal oqsma godda (eż. il-mobbiltà nadifa, il-bijodiversità) u t-teknoloġiji kollha li jistgħu jwettqu l-Patt Ekoloġiku, li jippermetti ammonti oġhla ta' għajjnuna (100 % tad-diskrepanza fil-finanzjament) u strumenti godda ta' għajjnuna (eż. Kuntratti għad-Differenza għall-Karbonju);
- flessibilizzazzjoni tar-regoli dwar il-kompatibbiltà b'valutazzjoni ssimplifikata ta' miżuri trażversali u ġeneralment l-ebda notifika individwali għal proġetti ekoloġiċi kbar fi hdan skemi approvati.

Dan il-kamp ta' applikazzjoni usa' tal-Linji Gwida jehtieġ li jkun akkumpanjat minn salvagwardji biex jiġi żgurat li l-għajjnuna tiġi diretta b'mod effettiv fejn tkun mehtieġa biex tittejjeb il-protezzjoni ambjentali, tkun limitata għal dak li huwa mehtieġ biex jintlaħqu l-għanijiet ambjentali u ma tohloqx

⁴ <https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/2044-Fitness-check-of-2012-State-aid-modernisation-package-railways-guidelines-and-short-term-export-credit-insurance>

distorsjoni fil-kompetizzjoni jew fl-integrità tas-suq intern. Din ir-reviżjoni għandha wkoll l-għan li tiżgura l-allinjament u l-koerenza mal-leġiżlazzjoni u l-politiki rilevanti tal-UE fl-oqsma ambjentali u tal-enerġija.

Fir-rigward tat-tnehhija gradwali tas-sussidji għall-karburanti fossili, il-Linji Gwida proposti jispjegaw li bħala regola ġenerali l-miżuri li jinvolvu appoġġ għall-karburanti fossili l-aktar niġġiesa x'aktarx ma jgħolqux effetti ambjentali pożittivi u spiss ikollhom effetti negattivi sinifikanti minhabba li jistgħu jżidu l-esternalitajiet ambjentali negattivi fis-suq. L-istess japplika għal miżuri li jinvolvu investimenti godda fil-gass naturali, sakemm ma jintweriex li l-investimenti jkunu kompatibbli mal-mira klimatika għall-2030 u mal-mira tan-newtralità klimatika għall-2050 tal-Unjoni. Għalhekk, fil-Linji Gwida proposti, indikajna li għal miżuri bħal dawn, huwa improbabbli li jkun hemm konklużjoni pożittiva għat-test tal-ibbilanċjar (u għalhekk huwa improbabbli li l-għajnuna mill-Istat tkun possibbli).

Fir-rigward tar-reviżjoni tad-dispożizzjonijiet rilevanti tal-GBER, l-għan huwa li jiġu ffaċilitati aktar l-investimenti ekoloġiċi billi jitwessa' l-kamp ta' applikazzjoni għal oqsma emblematiċi bħall-infrastruttura għall-mobbiltà nadifa u l-bijodiversità, u billi jiġu riveduti d-dispożizzjonijiet dwar l-effiċjenza fl-enerġija fil-bini u dwar l-effiċjenza fl-użu tar-riżorsi biex dawn isiru aktar operattivi. Barra minn hekk, ir-regoli se jsiru aktar flessibbli fir-rigward tad-definizzjoni tal-ispejjeż eligibbli u l-intensità tal-għajnuna.

It-taqsimiet li ġejjin jagħtu harsa ġenerali lejn it-tibdil ewlieni li l-Kummissjoni qiegħda tqis f'dan l-istadju tar-reviżjoni. It-test tal-abbozz tal-Linji Gwida proposti għall-konsultazzjoni mhuwiex definittiv u se jiġi rivalutat fid-dawl tar-rispons u l-evidenza li jidhru mill-konsultazzjoni pubblika preżenti.

3. Għajnuna għat-tnaqqis u t-tnehhija ta' emissjonijiet ta' gassijiet serra inkluż permezz tal-appoġġ għall-enerġija rinnovabbli

Sabiex jiffaċilita kemm jista' jkun il-kisba tal-miri klimatiċi tal-Unjoni, il-kamp ta' applikazzjoni tal-Linji Gwida proposti qed jiġi estiż għat-teknoloġiji kollha li jnaqqsu l-gassijiet serra u li jtejbju l-effiċjenza fl-enerġija. Din it-taqsimha tal-Linji Gwida tevita deliberatament li jissemmwew teknoloġiji speċifiċi minhabba li l-intenzjoni hija li tiffaċilita t-teknoloġiji u l-approċċi kollha li jistgħu jikkontribwixxu, u tiżgura li l-Linji Gwida jibqgħu kemm jista' jkun validi għall-futur. Madankollu, l-appoġġ għall-enerġija rinnovabbli jkun kopert għalkollox minn dik it-taqsimha, u skemi speċifiċi ta' enerġija rinnovabbli jibqgħu possibbli f'dawn ir-regoli biex jiġi żgurat li l-Istati Membri jkollhom l-ghodod meħtieġa biex jappoġġaw il-kisba tal-miri tal-enerġija rinnovabbli tal-Unjoni.

Għat-tnaqqis tal-emissjonijiet tal-gassijiet serra u/jew għat-titjib tal-effiċjenza fl-enerġija, se tkun possibbli għajnuna għall-ispejjeż addizzjonali netti shaħ ta' investimenti u attivitajiet aktar ekoloġiċi, u se tkun possibbli għajnuna f'varjetà ta' forom – inklużi kuntratti għad-differenza – soġġetta għar-regoli li jiżguraw li l-formazzjoni tal-prezzijiet fis-suq ma ssirlixi distorsjoni indebita.

Sabiex tissaħħah it-trasparenza u biex jiġi żgurat li l-flessibbiltà addizzjonali tkun ikkalibrata sew u tincentiva l-partecipazzjoni tal-partijiet ikkonċernati fit-tfassil tal-miżuri ta' appoġġ, is-CEEAG jintroduċu rekwiżit ta' konsultazzjoni pubblika dwar il-karatteristiċi ewlenin tal-iskema f'ċerti ċirkostanzi.

Sabiex jiġi żgurat li l-għajnuna tkun meħtieġa u biex tiġi skoragguta l-għajnuna għal investimenti inqas kosteffettivi f'termini ta' dekarbonizzazzjoni, l-Istati Membri se jkollhom jidentifikaw ċarament l-ispiża tat-tipi kollha ta' proġetti appoġġati għall-protezzjoni klimatika f'termini tal-ammont ta' għajnuna għal kull unità ta' tnaqqis tal-gassijiet serra miksuba (ekwivalenti ta' EUR/tCO₂ imnaqqas).

Madankollu, mhu se jkun hemm l-ebda rekwiżit li jintuża dan il-parametru bħala l-bażi għall-għażla tal-proġetti li għandhom jiġu meġhuna.

Biex jitnaqqas il-kumpens żejjed u d-distorsjonijiet tas-suq, l-offerti kompetittivi huma l-mekkaniżmu awtomatiku għall-ġhoti tal-ġhajjnuna u l-iffissar tal-livell tal-ġhajjnuna. Sakemm ma jkunx ġustifikat, jenhtieg li kemm jista' jkun, l-offerti jkunu miftuħa għal teknoloġiji kompetituri fl-Istat Membru li jkunu jistgħu jilhq u l-ghan fil-mira tat-tnaqqis tal-emissjonijiet tal-gassijiet serra.

Il-Kummissjoni qed tfittex speċifikament ukoll kummenti dwar l-inklużjoni tal-ġhajjnuna għat-tneħħija tal-gassijiet serra mill-ambjent fil-kamp ta' applikazzjoni tal-Linji Gwida. It-teknoloġiji li jippermettu t-tneħħija tal-gassijiet serra mill-arja ambjentali jistgħu jikkontribwixxu għall-kisba tal-miri tal-UE, iżda m'għandhomx iwasslu biex jitnaqqsu l-isforzi biex jiġi eżawrit kwalunkwe mezz ieħor disponibbli biex jiġu evitati jew jitnaqqsu l-emissjonijiet. Barra minn hekk, jeżistu każijiet ta' investment privat u mhux sussidjat fit-tneħħija tal-gassijiet serra, li jindikaw li l-ġhajjnuna mhux bilfors tkun meħtieġa dejjem. Il-kummenti se jkunu bażi importanti għal deċiżjoni infurmata, sew jekk il-kamp ta' applikazzjoni tal-Linji Gwida jkunx jinkludi t-tneħħija tal-gassijiet serra mill-ambjent, kif ukoll jekk le.

4. Għajjnuna ambjentali ohra

4.1. Għajjnuna għat-titjib tal-prestazzjoni ambjentali u fl-użu tal-enerġija tal-bini

Sabiex tintlaħaq il-mira ta' tnaqqis ta' mill-inqas 55 % tal-emissjonijiet għall-2030, l-UE trid tnaqqas l-emissjonijiet tal-gassijiet serra mill-bini b'60 %. Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni dwar il-Mewġa ta' Rinnovazzjoni⁵ tistabbilixxi l-ambizzjoni li r-rati ta' rinnovazzjoni jiġu mill-inqas irduppjati fl-10 snin li ġejjin u li jiġi żgurat li r-rinnovazzjonijiet iwasslu għal effiċjenza akbar fl-użu tal-enerġija u tar-riżorsi.

Biex jiġu ffaċilitati rinnovazzjonijiet profondi, l-Istati Membri se jkunu jistgħu jikkombinaw l-ġhajjnuna għat-titjib tal-effiċjenza tal-bini fl-użu tal-enerġija ma' ġhajjnuna għal kwalunkwe investment li jtejjeb il-prestazzjoni ambjentali jew ir-rendiment fl-użu tal-enerġija tagħhom, bħall-infrastruttura fuq il-post għall-ġenerazzjoni u l-ħżin tal-enerġija rinnovabbli, il-punti tal-iċċarġjar għall-vetturi elettrici, u t-tagħmir tad-diġitalizzazzjoni.

Sabiex jiġi żgurat li l-ġhajjnuna twassal għal titjib reali fl-effiċjenza tal-enerġija, se jkun meħtieġ livell minimu ta' konservazzjoni tal-enerġija. Il-miżuri ta' ġhajjnuna li jwasslu għal konservazzjoni sinifikanti tal-enerġija se jkunu eliġibbli għal bonus ekoloġiku.

Il-Linji Gwida proposti jinkludu regoli speċifiċi dwar l-ġhajjnuna lill-ESCOs għall-faċilitazzjoni tal-ikkuntrattar għall-prestazzjoni tal-enerġija.

4.2. Għajjnuna għall-mobbiltà nadifa

Sabiex jintlaħaq l-oġettiv tan-newtralità klimatika sal-2050, il-Patt Ekoloġiku Ewropew stabbilixxa l-htieġa li l-emissjonijiet mis-settur tat-trasport jonqsu b'90 %. Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni dwar Strategija għal Mobilità Sostenibbli u Intelligenti⁶ tikkonferma l-ambizzjoni tal-Patt Ekoloġiku

⁵ Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u lill-Kumitat tar-Reġjuni, Mewġa ta' Rinnovazzjoni għall-Ewropa - l-ekoloġizzazzjoni tal-binjiet tagħna, il-ħolqien tal-impjiegi, it-titjib tal-ħajja, COM(2020) 662 final.

⁶ Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u lill-Kumitat tar-Reġjuni, Strategija għal Mobilità Sostenibbli u Intelligenti – inqiegħdu t-trasport Ewropew fit-triq it-tajba għall-futur, id-9 ta' Diċembru 2020, COM(2020) 789 final.

Ewropew u tistabbilixxi bosta objettivi intermedji biex turi t-triq lis-setturi intermedji biex jinkiseb dan l-għan⁷.

Biex tiġi ffaċilitata t-tranzizzjoni lejn il-mobbiltà nadifa, skont il-Linji Gwida proposti se jkun possibbli li jiġi appoġġat l-akkwist ta' vetturi tat-trasport nodfa (użati għat-trasport bl-ajru, bit-triq, bil-ferrovija, fl-ilmijiet navigabbli interni u bil-baħar u kostali tal-passiġġieri u tal-merkanzija), inklużi vetturi li jaħdmu bil-gass naturali fejn dawn jikkostitwixxu teknoloġija li sservi ta' pont meħtieġ lejn mobbiltà mingħajr emissjonijiet, jew il-modifika retroattiva tal-vetturi tat-trasport. Barra minn hekk, il-kamp ta' applikazzjoni tal-Linji Gwida se jitwessa' biex jipprevedi l-possibbiltà li l-Istati Membri jappoġġaw l-installazzjoni ta' infrastruttura tal-iċċarġjar u tar-riforniment tal-karburant pubblikament aċċessibbli meħtieġa biex jithaddmu vetturi nodfa, mingħajr ma jiġi eskluż l-investment tas-settur privat f'dan is-settur.

Bħala regola ġenerali, l-għajjnuna għandha tingħata permezz ta' proċeduri kompetittivi ta' offerti biex jiġi żgurat li tibqa' limitata għall-minimu neċessarju. Fir-rigward tal-għajjnuna għal vetturi nodfa, is-CEEAG jipprovdu flessibbiltà għall-Istati Membri biex jidentifikaw l-aktar forma xierqa ta' għajjnuna u jippermetti li tiġi koperta l-ispiża żejda sħiħa tas-sjieda. Fir-rigward tal-infrastruttura tal-iċċarġjar u tar-riforniment tal-karburant, l-Istati Membri se jkun jistgħu jagħtu finanzjament għal proġetti li jasal li jkopri d-diskrepanza fil-finanzjament kollha kemm hi.

4.3. Għajjnuna għall-effiċjenza fir-riżorsi u għall-appoġġ tat-tranzizzjoni lejn ekonomija ċirkolari

Il-pjan ta' Azzjoni għal Ekonomija Ċirkolari (Circular Economy Action Plan, CEAP)⁸ li għandu l-għan li jaċċellera t-tranzizzjoni tal-UE lejn ekonomija ċirkolari bħala parti mill-bidla trasformattiva promossa mill-Patt Ekoloġiku Ewropew, talab speċifikament li jiġu riflessi l-obiettivi marbuta mal-effiċjenza fl-użu tar-riżorsi fil-kuntest tar-reviżjoni tal-Linji Gwida.

Il-Linji Gwida se jinkludu taqsima ġdida dwar l-effiċjenza fir-riżorsi u ċ-ċirkolarità li tkopri l-għajjnuna għall-investimenti li jtejbju l-effiċjenza fl-użu tar-riżorsi u għall-prevenzjoni, il-preparazzjoni għal użu mill-ġdid jew ir-riċiklaġġ, u r-riċiklaġġ tal-iskart jew ta' prodotti, materjali jew sustanzi oħra.

Il-kalkolu tal-ispejjeż eliġibbli se jiddependi fuq l-identifikazzjoni ta' xenarju kontrofattwali biex jiġi żgurat li l-għajjnuna tibqa' limitata għall-kumpens tal-kostijiet ambjentali. Huwa propost metodu ta' kalkolu alternattiv għall-każijiet li fihom ma jkunx jista' jiġi stabbilit xenarju kontrofattwali. L-intensità massima tal-għajjnuna se tkun ta' 40 % tal-ispejjeż eliġibbli, bil-bonusijiet għall-SMEs, għall-investimenti li jinsabu f'żoni meġġuna u għall-proġetti tal-ekoinnovazzjoni. L-għajjnuna tista' tingħata wkoll permezz ta' proċedura kompetittiva ta' offerti.

L-għajjnuna għall-ispejjeż operatorji tista' tiġi permessa biss fuq bażi tranżizzjonali għall-ġbir separat u s-separazzjoni tal-iskart jew prodotti, materjali jew sustanzi oħra b'rabta ma' flussi ta' skart jew tipi ta' skart speċifiċi, fid-dawl tal-preparazzjoni għal użu mill-ġdid jew għar-riċiklaġġ.

⁷ Dawn jinkludu, fost l-oħrajn, l-ambizzjoni li jkun hemm mill-inqas 30 miljun karozza mingħajr emissjonijiet u 80 000 lorry mingħajr emissjonijiet fit-triq sal-2030, u li sal-2050, il-karożzi, il-vannijiet, il-karożzi tal-linja kif ukoll il-vetturi heavy duty ġodda jkun kwazi kollha mingħajr emissjonijiet.

⁸ Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u lill-Kumitat tar-Reġjuni, Pjan ta' Azzjoni ġdid dwar l-Ekonomija Ċirkolari Għal Ewropa aktar nadifa u kompetittiva, 11 ta' Marzu 2020, COM(2020) 98 final.

4.4. Għajnuna ambjentali oħra

Tnaqqis tat-tniġġis

Taqsimha għda se tkopri l-għajnuna għall-prevenzjoni jew it-tnaqqis tat-tniġġis u l-emissjonijiet li mhumiex gassijiet serra (eż. ossidi tan-nitroġenu, diossidu tal-kubrit, storbju, fosfat, eċċ.).

Sabiex jiġi żgurat li l-għajnuna tkun diretta lejn investimenti li għandhom impatt pożittiv fuq it-tnaqqis tat-tniġġis, l-Istati Membri se jkunu rikjesti jikkwantifikaw il-benefiċċji ambjentali tal-miżuri tagħhom. Biex jiġi ssimplifikat il-kalkolu tal-kostijiet eliġibbli, il-Linji Gwida proposti jipprevedu regoli dwar il-proporzjonalità alternattivi jekk ma jkunx jista' jiġi stabbilit xenarju kontrofattwali. L-intensità massima tal-għajnuna se tkun ta' 40 % tal-kostijiet eliġibbli, bil-bonusijiet għall-SMEs, għall-investimenti li jinsabu f'żoni megħjuna. L-għajnuna tista' tingħata wkoll permezz ta' proċedura kompetittiva ta' offerti.

Se japplikaw regoli speċifiċi għall-għajnuna fil-forma ta' permessi negozjabbli.

Riabilitazzjoni u bijodiversità

Il-kamp ta' applikazzjoni tal-Linji Gwida proposti ġie estiż biex ikopri mhux biss l-għajnuna għad-dekontaminazzjoni, iżda wkoll l-għajnuna għar-riabilitazzjoni tan-natura u l-ekosistemi, u għall-protezzjoni u r-restawr tal-bijodiversità.

Il-Linji Gwida proposti jippermettu lill-Istati Membri jkopru sad-differenza bejn 100 % tal-kostijiet tal-proġett ta' dekontaminazzjoni, riabilitazzjoni jew bijodiversità u ż-żieda fil-valur tas-sit li tirriżulta mid-dekontaminazzjoni jew ir-riabilitazzjoni. Skont il-prinċipju ta' "min inigħes iħallas", l-għajnuna ma tistax tingħata lill-entità obligata li tipprevjeni u tikkoreġi d-degradazzjoni u l-kontaminazzjoni ambjentali, ħlief meta tkun meħtieġa biex jiġwessa' l-ambitu jew l-ambizzjoni tal-proġett ta' dekontaminazzjoni jew riabilitazzjoni lil hinn mill-obbligi legali tagħha.

Tnaqqis fit-taxxa

Fid-dawl tal-awtonomija fiskali tal-Istati Membri u biex joffrullhom flessibbiltà meta jfasslu miżura fil-forma ta' tnaqqis fit-taxxa, il-Linji Gwida proposti jinkludu taqsima ddedikata li tipprovdi kriterji ta' kompatibbiltà mmirati (eż. simplifikati, b'mod partikolari l-eżenzjoni mir-rekwiżit ta' offerti kompetittivi). Din it-taqsimha hija maqsuma f'żewġ subtaqsimiet: i) tnaqqis fit-taxxi jew l-imposti ambjentali, li huma meħtieġa għal ċerti setturi b'użu ta' riżorsi intensiv (kontinwazzjoni tad-dispożizzjonijiet eżistenti li jinsabu fit-taqsimha 3.7.1 tal-EEAG 2014); ii) tnaqqis tat-taxxi u/jew imposti parafiskali, li jkollhom bħala l-għan prinċipali l-harsien tal-ambjent, jiġifieri jincentivaw lill-benefiċjarji biex iwettqu proġetti jew attivitajiet li jirriżultaw f'anqas tniġġis jew konsum tar-riżorsi.

L-għajnuna ma tridx taqbeż ir-rata normali jew l-ammont tat-taxxa jew imposta li kieku kienet tkun applikabbli. Skont jekk l-għajnuna tikkonċernax investiment jew għajnuna operatorja, japplikaw salvagwardji speċifiċi ulterjuri.

5. Għajnuna fis-settur tal-enerġija

5.1. Għajnuna għas-sigurtà tal-provvisti tal-elettriku

Il-Linji Gwida proposti fil-biċċa l-kbira jippreservaw ir-regoli mill-EEAG tal-2014, u jinkorporaw l-aspetti ewlenin tal-leġislazzjoni settorjali u jikkodifikaw il-prattika tal-każijiet mill-2014 'l hawn – u b'mod partikolari billi jiċċaraw li l-Linji Gwida japplikaw ukoll għall-miżuri għall-kongestjoni tan-network u l-interrompibbiltà.

Il-Linji Gwida proposti se jippermettu lill-Istati Membri jagħmlu l-miżuri tagħhom ta' sigurtà tal-provvista aktar ekoloġiċi (eż. billi jistabbilixxu limiti nazzjonali tal-emissjonijiet stretti jew billi jinkorporaw kriterji ambjentali oħra fil-miżuri tagħhom għas-sigurtà tal-provvista).

Biex tissaħħaħ it-trasparenza u tiġi inċentivata l-partecipazzjoni tal-partijiet ikkonċernati fit-tfassil ta' dawn il-miżuri ta' appoġġ kumplessi, se jiġi introdott rekwiżit ta' konsultazzjoni pubblika f'ċerti ċirkostanzi.

5.2. Għajjnuna għall-infrastruttura tal-enerġija

Ir-regoli dwar l-għajjnuna mill-Istat għall-infrastruttura tal-enerġija joperaw f'kuntest fejn hafna proġetti, b'mod partikolari dawk akbar, ikunu kofinanzjati mill-fondi strutturali tal-UE. Barra minn hekk, ammont sinifikanti tan-nefqa tal-Fond għall-Irkupru u r-Reżiljenza (RRF, Recovery and Resilience Fund) taht l-inizjattiva emblematika ta' Enerġizzazzjoni huwa maħsub li jiġi deżinjat għal proġetti speċifiċi ta' infrastruttura. Il-Linji Gwida proposti jkunu jtennu b'mod ċar li kwistjonijiet ta' għajjnuna mill-Istat jinqalghu biss meta l-infrastruttura tithaddem barra mill-monopolji naturali u legali tal-operaturi tal-grilja.

Il-kamp ta' applikazzjoni tal-Linji Gwida proposti jiġi estiż ukoll għal kategoriji ta' infrastruttura ġodda li saru aktar prominenti minn mindu ġew introdotti l-EEAG attwali, bħal pipelines riżervati għall-idroġenu u għall-gassijiet rinnovabbli kif ukoll kategoriji ta' infrastruttura ġodda addizzjonali li jistgħu jitfaċċaw fis-snin li ġejjin. L-investimenti f'kategoriji ta' infrastruttura ġodda bħal dawn jiġu vvalutati wkoll skont il-prinċipji ta' valutazzjoni ġenerali fir-rigward tal-proporzjonalità u l-evitar ta' distorsjonijiet tal-kompetizzjoni.

Fl-aħħar nett, biex jiġi evitat l-intrappolament ta' faċilitajiet tal-infrastruttura relatati mal-karburanti fossili, se jiġu introdotti salvagwardji addizzjonali għall-appoġġ ta' investimenti fl-infrastruttura tal-gass naturali (eż. terminals tal-LNG), pereżempju l-htieġa li l-infrastruttura tal-gass tkun lesta għall-idroġenu, jew inkella ma tohloqx effett ta' intrappolament. L-infrastruttura għal forom oħra ta' karburanti fossili (b'mod partikolari ż-żejt) ma tkunx inkluża fil-Linji Gwida proposti.

5.3. Għajjnuna għal tishin u tkessiħ distrettwali;

Għat-tishin u t-tkessiħ distrettwali, se jinżammu s-simplifikazzjonijiet introdotti skont il-Komunikazzjoni SEIP⁹ u l-Mudell tal-RRF¹⁰. Dawn ir-regoli: a) jifthu l-possibbiltà li tiġi vvalutata l-proporzjonalità tal-għajjnuna għan-network kif ukoll għas-sors tas-shana fir-rigward tad-diskrepanza fil-finanzjament (jiġifieri l-intensitajiet tal-għajjnuna preċedenti jiġu injorati) u b) jiċċaraw li meta l-investment fl-aġġornament ikun għadu ma jiksibx l-istandard tal-effiċjenza fl-enerġija, l-għajjnuna tista' madankollu tiġi approvata dment li mbagħad jinbeda aġġornament ulterjuri biex tintlaħaq l-effiċjenza fl-enerġija fi żmien tliet snin.

F'dan il-każ ukoll, se jiġu introdotti salvagwardji addizzjonali kontra l-effett ta' intrappolament għal proġetti tat-tishin distrettwali li jinvolvu l-karburanti fossili. Skont l-approċċ ġenerali deskritt fit-Taqsima 2, il-Linji Gwida proposti jispjegaw li l-appoġġ għall-ġenerazzjoni tas-shana ġdida bbażata fuq il-karburanti fossili l-aktar niġġiesi huwa improbabbli li jkun possibbli minhabba n-nuqqas ta' effetti ambjentali pożittivi u l-effetti negattivi addizzjonali ta' tali appoġġ. Madankollu, jista' jkun li jinstabu effetti pożittivi għall-appoġġ biex jiġu aġġornati networks tat-trasportazzjoni tas-shana madwar l-impjanti tal-ġenerazzjoni bil-karburanti fossili dment li tali aġġornament ma jirriżultax

⁹ Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u lill-Kumitat tar-Reġjuni, Il-Pjan ta' Investment għal Ewropa Sostenibbli, Il-Pjan ta' Investment tal-Patt Ekoloġiku Ewropew, 14 ta' Jannar 2020, COM(2020) 21 final.

¹⁰ https://ec.europa.eu/competition/state_aid/what_is_new/template_RFF_district_heating.pdf

f'generazzjoni akbar ta' enerġija minn sorsi fossili (pereżempju billi jiġu konnessi klijenti addizzjonali).

Għall-appoġġ ta' proġetti ta' generazzjoni tat-tishin distrettwali li jinvolvu l-gass, l-Istati Membri jridu jipprovdu spjegazzjonijiet ta' kif se jiżguraw li l-investiment ikun konsistenti mal-istrategija kumplessiva biex tintlaħaq il-mira tan-newtralità klimatika tal-Unjoni għall-2050.

5.4. Għajjnuna għall-gheluq tal-faħam, tal-pit u tax-shale bituminuż

It-tbeġhid mill-ġenerazzjoni tal-enerġija bbażata fuq il-faħam, il-pit u x-shale bituminuż hija waħda mill-aktar muturi importanti tad-dekarbonizzazzjoni fis-settur tal-enerġija fl-Unjoni. Il-Linji Gwida proposti se jinkludu regoli ta' kompatibbiltà għal żewġ tipi ta' miżuri ta' appoġġ li l-Istati Membri jistgħu jiehdu biex jappoġġaw l-gheluq ta' impjanti tal-enerġija li jaharqu l-faħam (inklużi kemm il-faħam iebes kif ukoll il-linjite), il-pit jew ix-shale bituminuż u potenzjalment anki l-operazzjonijiet ta' estrazzjoni ta' dawn il-karburanti (flimkien imsejha "attivitàjiet tal-faħam, il-pit u x-shale bituminuż").

L-ewwel sottotaqsima tikkonċerna l-għajjnuna mogħtija mill-Istati Membri biex tikkumpensa għall-gheluq bikri ta' attivitàjiet tal-faħam, il-pit u x-shale bituminuż, b'mod partikolari għal profitti mitlufa. Fejn possibbli, l-ammont ta' għajjnuna se jiġi definit permezz ta' proċessi kompetittivi ta' offerti. Sabiex jiġi żgurat li jiġu implimentati l-aktar proġetti effettivi, se tkun meħtieġa wkoll kwantifikazzjoni tal-benefiċċju ambjentali.

It-tieni sottotaqsima tikkonċerna l-għajjnuna mogħtija mill-Istati Membri biex tkopri spejjeż soċjali u ambjentali eċċezzjonali li jirriżultaw mill-gheluq ta' attivitàjiet mhux kompetittivi tal-faħam, tal-pit u tax-shale bituminuż. Il-kategoriji tal-ispejjeż eliġibbli koperti huma definiti fil-Linji Gwida proposti. L-ispejjeż li jirriżultaw min-nuqqas ta' konformità mar-regolamenti ambjentali u l-ispejjeż relatati mal-produzzjoni attwali mhux se jkunu eliġibbli.

6. Għajjnuna fil-forma ta' tnaqqis mill-imposti fuq l-elettriku għall-utenti li jużaw hafna enerġija (EIUs, energy-intensive users)

It-trasformazzjoni tal-ekonomija tal-UE f'konformità mal-Patt Ekoloġiku Ewropew hija parzjalment ifffinanzjata permezz ta' imposti fuq il-konsum tal-elettriku. F'dan il-kuntest, huwa probabbli li l-Istati Membri se jkomplu jiffinanzjaw politiki bħal dawn permezz ta' imposti u għalhekk huwa possibbli li dawn l-imposti jistgħu jiżdiedu. Ċerti setturi li huma partikolarment esposti għall-kummerċ internazzjonali u jiddependu hafna fuq l-elettriku għall-ħolqien tal-valur tagħhom jistgħu jaffaċċaw piż finanzjarju kbir meta jhallsu dawn l-imposti. Għalhekk, l-EEAG ippermettew lill-Istati Membri jintroduċu tnaqqis selettiv fuq il-pagament ta' dawn l-imposti. Il-Linji Gwida proposti jkomplu jippermettu t-tnaqqis fl-imposti, biex jikkoreġu r-riskju akbar li l-attivitàjiet fis-setturi eliġibbli jiċċaqalqu barra mill-Unjoni Ewropea lejn postijiet fejn m'hemmx dixxiplina ambjentali jew inkella tkun anqas ambizzjuża. Il-Kummissjoni identifikat dawn is-setturi u introduċiet rekwiżiti ta' proporzjonalità hija u tqis li, jekk it-tnaqqis ikun għoli wisq jew jingħata lil wisq konsumaturi tal-elettriku, il-finanzjament ġenerali tal-appoġġ għall-enerġija minn sorsi rinnovabbli jista' jiġi mhedded u d-distorsjonijiet tal-kompetizzjoni u l-kummerċ jistgħu jkunu partikolarment għoljin.

L-eliġibbiltà hija ddeterminata abbażi tal-livelli limitu tal-intensità tal-użu tal-elettriku u l-intensità tal-kummerċ fil-livell settorjali. Is-setturi huma eliġibbli jekk ikollhom intensità tal-kummerċ ta' mill-inqas 20 % fil-livell tal-Unjoni u intensità fl-użu tal-elettriku ta' mill-inqas 10 % fil-livell tal-Unjoni. Barra minn hekk, il-Kummissjoni tqis li jeżisti riskju simili f'setturi li jaffaċċaw intensità fl-użu tal-elettriku ta' mill-inqas 7 % u li jaffaċċaw intensità tal-kummerċ ta' mill-inqas 80 %. Il-livell limitu ta' intensità tal-kummerċ ta' 20 % huwa konsistenti mal-metodoloġiji użati biex tiġi ddeterminata l-lista

tar-rilokazzjoni tal-emissjonijiet tal-karbonju taht is-sistema tal-UE għan-negozjar ta' emissjonijiet¹¹ u l-lista ta' setturi meqjusa li huma esposti għal riskju ġenwin ta' rilokazzjoni tal-emissjonijiet tal-karbonju minhabba spejjeż indiretti tal-emissjonijiet skont il-linji gwida dwar l-għajnuna mill-Istat għall-ETS¹². Barra minn hekk, il-Kummissjoni tqis li jiffaċċa riskju sinifikanti li l-attivitajiet fis-setturi eligibbli jiċċaqalqu barra mill-Unjoni Ewropea biss mill-imposti kkonċernati fejn il-livell kumulattiv globali ta' dawn l-imposti (qabel kwalunkwe tnaqqis) jilhaq livell minimu ta' spejjeż għal kull MWh.

Sabiex titqies l-ambizzjoni oghla tal-Patt Ekoloġiku u biex tiġi kkodifikata l-prattika tal-każijiet eżistenti tal-Kummissjoni, il-kamp ta' applikazzjoni tat-tnaqqis se jiġi estiż għall-imposti soċjali u ta' dekarbonizzazzjoni kollha. L-iżvantaġġ kompetittiv għall-utenti li jużaw ħafna enerġija jitqies li huwa partikolarment preżenti jekk l-imposti fuq l-elettriku jilhaq ċertu livell minimu. L-imposti mnaqqsa se jitqiesu proporzjonati jekk l-impreżi jhallsu mill-inqas 25 % tal-imposti kkonċernati; madankollu, ikun hemm ukoll il-possibbiltà li l-kontribuzzjoni proprja tal-impreżi tiġi limitata għal 1,5 % tal-Valur Miżjud Gross tagħhom. Qed jiġi propost ukoll li d-dispożizzjonijiet dwar it-tnaqqis għall-utenti li jużaw ħafna enerġija jiġu allinjati parzjalment mal-linji gwida tal-ETS, inkluża l-introduzzjoni ta' kundizzjonalitajiet ekoloġiċi.

Il-Kummissjoni speċifikament qed tfittex kummenti dwar (i) jekk il-metodoloġija msemmija hawn fuq hijiex adegwata biex tidentifika setturi partikolarment f'riskju li jiċċaqalqu barra mill-Unjoni Ewropea, filwaqt li ttaffi wkoll ir-riskji identifikati hawn fuq fir-rigward tad-distorsjoni tal-kompetizzjoni u l-kummerċ u n-nuqqas ta' finanzjament suffiċjenti għal appoġġ għall-enerġija minn sorsi rinnovabbli u (ii) x'għandu jkun il-livell kumulattiv minimu għal kull MWh tal-imposti kkonċernati li huwa meħtieġ biex jippermetti tnaqqis.

¹¹ Id-Deciżjoni Delegata tal-Kummissjoni (UE) 2019/708 tal-15 ta' Frar 2019 li tissupplimenta d-Direttiva 2003/87/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill rigward id-determinazzjoni ta' setturi u sottosetturi meqjusa li jinsabu f'riskju ta' rilokazzjoni tal-emissjonijiet tal-karbonju għall-perjodu 2021–2030

¹² Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni Linji Gwida dwar ċerti miżuri ta' għajnuna mill-Istat fil-kuntest tas-sistema għall-iskambju ta' kwoti ta' emissjonijiet ta' gassijiet serra għal wara l-2021, 21 ta' Settembru 2020, C(2020) 6400 final